



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome I. Alvarez De Paz In omnes libros De Vita Spirituali Eiusque Perfectione

Álvarez de Paz, Jacobo

Antverpiæ, 1620

Duodecim documenta ad consequendam perfectionem Charitatis erga
Deum & erga proximum. caput. 26.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49057](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49057)

CAP. XXVI.

*Duodecim documenta ad consequendam
perfectionem charitatis erga Deum &
erga proximum.*

O Perapretium duximus, sub breui
compendio aliquas regulas prælibare,
quæ ad assequendam perfectionem in gemi-
na charitate constitutam magnam utilitatem
afferant.

Tuigitur, ô religiose, qui sæculum reli-
quisti, & omnia mundana conculcasti, vt
tuæ animæ saluti consuleres, & vitæ spiritua-
lis perfectionem obtineres; primùm om-
nium insipientium opiniones, & tepidorum
murmurationes contemne. Ne contemnas
illos, sed eorum dicta, eorum sensus & defi-
nitiones pro nihilo habe. Quoniam de si-
milibus dixit Dominus: cæci sunt, & duces
cæcorum, & sicut ipsi in vita sua nihil perfe-
ctum, nihil sublime sapiunt; ita sæpe in fra-
trum suorum conuersatione feruorem dam-
nant, disciplinæ rigorem obnubilant, &
quidquid limites ordinariæ vitæ & terminos
locordix excedit, singularitatem vocant
&c. Tu ne sequaris doctrinam eorum, ne
vitam ignauam & vilem imiteris, sed regu-
lam exquisitæ custodias. Viros sanctos atq;

I.

Mat.

15.

P 3 per-

perfectos imitare, & vitæ ipsorum arctè quædem & puræ, quoad poteris, tuam vitam accommoda.

- 2 Fuge non dico magna peccata, sed peccata leuia, & minimos quosque defectus vitæ; ne vniquam omnino scienter facias aut dicas, quod imperfectionem esse cognoveris. Quare si peccata non vitas, & imperfectiones non fugis, sed amas, sed cõsulto sectaris, sed inuerecundè defendis, non ad perfectionem adscendes, sed in barathrum tepidæ vitæ atq; imperfectæ descendes. Merito igitur monet te Salomon.

Pro. 25. *Aufer rubiginem de argento, & egredietur vas purissimum.* Vas namque purissimum non est aliud, quam animus vitam perfectam ingressus, & dono puritatis ornatus; quem sane habemus, cum omnem ab eo rubiginem peccatorum auferimus, & imperfectionum nostrarum immunditiam abstergimus.

- 3 Quotidie bis te ipsum discute, & tuam conscientiam examina: mala quæ in cogitatione, aut loquutione, aut opere, inueneris lege; bona circumspice, & quod in eis aut ineptum aut minus feruidum fuerit, reprehende; nam hæc ratione tuos defectus agnosces, cognitos deplorabis, deploratos dilues, & diuinam misericordiam obtinebis.

- 4 Mortificationem sensuum tam exteriorum quam interiorum, & corporis discretam affli-

afflictionem assume, nec non & passionum
tuarum cohibitionem diligentissima cura se-
ctare. Similiter imaginationem cohibe, ne
per vana discurrat &c.

Nimum autem amorem erga aliquã rem
creatam strenuè deuita, & cor tuum à desi-
derio rerum visibilium purum illibatūque
custodi. Inanes curas depone, honores
abjice, prælationes contemne &c. Vnus
autem solus amor in te regnet, vnum desi-
derium imperet, vna cura dominetur, ad-
hærere Deo, eius voluntatem etiam in mi-
nimis exequi, & quicquid ad mentis puri-
tatem adipiscendam necessarium est, exqui-
site custodire.

Humilitatem, & obedientiam semper
tuarum actionum fidelissimas comites ad-
hibe. Humilitas nos roborat; quoniam
robur gratiæ à Domino impetrat, & obe-
dientia nos animat. Esto ergo semper humi-
lis, ita vt te ipsum ex corde contemnas, & tibi
ipso omnino diffidas: esto & obediens, ita vt
ductum prælati sequaris, & tuã non expleas
voluntatem, & tutissima via ac celeri gressu
ad perfectionem festinabis.

Ne sis in tuis operibus, aut exercitijs sin-
gularis, sed ea efficaciora tibi ad capescendã
perfectionē iudica, quæ cõmunis vsus cõgre-
gationis approbat, & patrũ instituta præscri-
bunt. Tanto nãq; feruentior circa spiritalē

profectum, ac diuinarum rerum scientiam, & cordis puritatem probabitur, quāto fuerit erga obedientię studiū, operāq; deuotior.

8. Conuersatio tua cum hominibus admodum moderata sit. Illa autem erit moderata, quæ à vita religiosa non deuiet, & tuo instituto & modo viuendi conueniat.
9. Externas occupationes, quæ tibi ab obedientia, aut à charitate demandatę fuerint, magna libertate spiritus incipe, magna spiritus tranquillitate perfice.
10. Negotiorum multitudinem, quæ tuas vires corporales; aut spirituales excedant, nequaquam admittas; sed solerti meditatione considera, quid possis, & quid sine spiritualis profectus detrimento non possis, & illud faciendum assume, hoc autem prudenti excusatione deuita. Optimè namque dixit quidam sanctus: nulli plus filiorū quàm lactis, nec plus negotiorum, quàm virium esse debere. Sicut enim, quę mulier plures filios quàm possit, lactat, & sibi & illis non modicum affert detrimentum: sibi, quia vires exhaurit & corpus extinuat; & filijs quibus minus sufficienter lac subministrat, eos imbecilles, & malè sanos educat: ita qui negotia supra vires suscipit, & spiritū orationis euacuat, & nullū negotiū bene exequitur: sed multa incepta, aut cursim tractata derelinquit.
11. Orationi & cōtemplationi diuinorū semper

per insiste: hanc vt spōsam tenerrimè dilige,
vt Dominam strenuè venerare, vt cibū, sine
quo sustentari non poteris. Paulus ait: *Sine* *1. Tess.*
intermissione orate. Nam oratio est, quę vincit *5.*
difficultates nostrę conuersationi aduersan-
tes, & sustinet vitę spiritualis exordia. Ipsa
est, quę profectus virtutum auget, & ad cō-
cupitam perfectionem prouehit. Ipsa deniq;
præcipuum est perfectorum studiū, quo mi-
rabili modo crescunt, & quotidie in maioris
puritatis gradum adscendunt.

Hęc tandem sit in omnibus, quę egeris, *12.*
tua sollicita cura, tua iugis occupatio, Deum
aut extra te ipsum, aut intra te ipsum præ-
sentem intueri, & purissimis desiderijs, san-
ctissimis colloquijs, & ignitis amoris affecti-
bus ad diuinam & incomprehensibilem
eius bonitatē adspirare. De hoc amoris stu-
dio Albertus Magnus ita loquitur. Non est *Alber*
ergo aliud, quod nos ab exterioribus sensi- *lib. de*
bilibus intra nos, & exinde in Iesu Christi *adheren-*
intima & diuina trahit, quàm amor Christi, *do Deo.*
quàm desiderium dulcedinis Christi ad sen- *6. 12.*
tiendum, percipiendum, & degustandum
præsentiam diuinitatis Christi. Non itaque
aliud est, quàm amoris vis, quę etiã animam
de terris ad fastigia cęli celsa perducit. Nec
ad summã beatitudinem quis peruenire po-
test, nisi amore & desiderio prouocãte. Ipse
etiã amor est vita animę, vestis nuptialis, &

perfectio ipsius, in quo omnis lex, & prophetia
vnde & Domini edictū pendet, Accipe nunc
duodecim alia documenta que mirificè tibi
proderūt, vt cū Dei gratia perfectionē charita-
tis erga proximos assequaris, & duabus perfe-
ctionis partibus, plenè, & cumulatè satisfacias.

I Assuesce fratrem aspicere, non
carnem & sanguinem, sed vt imaginem
Dei, & eo impense amatam atque dilectam.

Gen. 1. fecit quippe Deus hominem ad imaginem &
similitudinem suam, dum illum intellectu, &
libero arbitrio insigniuit, & donis ac virtuti-
bus cohonestauit. Hanc imaginem Deus ipse
valde charam habet, & sic dilexit eam, vt pro
illa reformanda filiū suū vnigenitū daret, vt
Ioan. 3. scilicet omnis qui credit in illum, non per-
eat, sed habeat vitam æternam. Pro
eius corporali obsequio, & spiritali auxilio
vniuersum orbem tam decorum creauit, &
Hebr. 1 Angelos ipsos creaturas nobilissimas homi-
nis vtilitati subiecit: nam omnes sunt ad
ministeriorij spiritus propter eos qui ho-
reditatem capiunt salutis. Hanc eandem
imaginem Christus filius Dei tam impen-
sè amat; vt pro ea vitam propriam dedit,
& pretiosum sanguinem fuderit. Nam di-
Apo. 1 lexit nos, & lauit nos à peccatis nostris in
sanguine suo. Vide igitur an æquum sit
hanc Dei tui imaginem vilipendere, quæ
in templo cælorum suo tempore collocata
bitur.

bitur, & ab Angelis & sanctis honorabitur & suscipietur. Vide an cum ratione conueniat eum odio habere, quem Deus infinitè amat, eum auersari, quem Christus amore complectitur. Non ergò despiciendus est, quem tam charum Dominus habuit. Non solum autem fratrem, sed etiam & teipsum Dei imaginem esse cognosce: & videbis oportere id quod ad imaginem est, cum imagine conuenire, & representare in seipso imaginem Dei, in appetitu pacis, in intuitu veritatis, & in amore charitatis.

Alluefac animum tuum cogitare fratrem, 2
non ut extraneum, sed ut fratrem, ut personam scilicet tibi coniunctissimam, cuius prosperitas vel aduersitas non est aliena, sed ad te valde spectat. Hæc est fraternitas vera atque indurpura, quæ nec carne gignitur, nec morte dissoluitur, sed gemina amicorum perfectione ac virtute concreuit; cuius semel initum fœdus, nec desideriorum varietas, nec contentiosa dirumpet contrarietas voluntatum.

Non adspicias fratrem, quatumuis molestum & 3
aduersum tibi tãquã malum aliquod, aut iniuriam tibi afferentem, sed tamquam magna bona, & eximiam gloriam adducentem &c.

Quotiescumq; aduersus fratrem maleuolentiam, aut animi auersionem in animo tuo sentis, 4
ne sinas zizania callidi hostis arte seminata cresce-

crescere, sed statim medelam afferre cum
 Cum videlicet toto corde pro fratre supplicas, & dicis: Domine, auxiliare mihi & fratri meo per mutuas preces. Et sic supplicans pro fratre, augmentum præstas charitatis cõpassionis & humilitatis, dum scilicet fratris precibus tibi quoque imploras auxilium. Ne cum aliquo, quantacumque virtutis & sanctitatis fratre, nimiam familiaritatem habeas, & immoderatam amicitiam contrahas; hæc enim, quæ videtur esse charitas non est reuera nisi tinea charitatis, exitium pacis, & perniciēs totius virtutis ac perfectionis. Præterea scandalum aliorum fratrum, qui affectum, tam immoderatum, & à vita religiosa alienum in fratre mirum in modum detestantur! O quantorum caritas (inquit D. Thomas) insensibiliter facta sunt, & in quamdam periculosam insaniam inciderunt, quia sine sale discretionis etiam bonos homines dilexerunt; qui spiritu ceperunt, & carne consummauerunt. O quot sub specie charitatis seducuntur, & seducuntur. O quanti simulata pereunt dilectione! Hec quam multi in principio purè & sine deceptione conuersantes ex nimia familiaritate paulatim infecti in immane præcipitium lapsi sunt, eò miserabilius, quo sædius! Sub veræ charitatis namque prætextu in talis subintrat amor sensualitatis. Aliter enim ne-

*D. Thõ.
 opus. 6.
 de dilect.
 proximi
 cap. 1.*

quaquam decipi possent. &c. Erga homines
verò non immoderatè afficiaris, sed omnes
communi quodam amore diligas; sic enim
& internam pacem, & animi tranquillitatem
conseruabis.

Si immoderato fratris amore saucitarum
te senseris, ne de eius donis naturalibus aut
supernaturalibus credas magis tuæ cæcitati,
quam aliorum veritati. Tu enim passionis
amore excæcatus es; alij autem ab hac pas-
sione liberi, vident in eo, quem impensè a-
mas, defectus virtutis & humilitatis, quos
non vides: Crede ergo magis alijs viden-
tibus, quàm tibi crederes non videnti. Si ve-
rò non solum illum tibi charum verbo lau-
des, sed etiam honore prosequaris, & digni-
tate super alios efferas, iam discordias gene-
ras &c. O quanta mala! ô quantæ calami-
tates religiosis coetibus ex istis amicitijs
perniciosissimis euenerunt: Dum scilicet illi
qui videntur aliquid esse, suos amicos & fa-
miliares, omnis prælationis prorsus indignos,
aut certè minus dignos ad prælationem &
dignitatem euehunt: Isti enim sic euecti, cum
spiritu deuotionis, & diuinę familiaritatis
sint vacui, & prudentia in rebus gerendis
non polleant, & humilitate, & instituti sui
cognitione careant, quo pacto nisi impru-
denter gubernabunt? Quid sibi nisi calum,
quid subditis nisi ruinam & discordiam,
quid

quid secularibus nisi scandalum comparabunt. Caue itaque nimias laudationes, de ne amicis tuis prater ius & fas quas dignitates, quid id faciens? discordias in religione generabis, & pacem, charitatemque subuerres.

7 Despice res temporales, carumque amor corde penitus absconde; ne tu, qui pro Deo magnas diuitias, aut factio aut desiderio, reliquisti, pro rebus minimis, & nullius momenti turberis. Vbi meum & tuum (inquit Chrysostomus) illic omne litiū genus & cōtentio- nis occasio; Vbi autē hæc non sunt, ibi securus versatur pax & concordia.

*Chrys.
Hom.
33.ⁱⁱⁱ
Genes.*

8 Vince propriam voluntatem, eamque subijce fratrum voluntati, & scabellum pedum suorum pone. Sicut enim Christus non venit facere voluntatem suam, sed eam quæ misit eum patris: ita tu non intrasti religionem, ut tuis desiderijs, sed ut Domini voluntati deservires.

9 Abnega proprium iudicium tuum, & nimis tuo iudicio fidas, nec tuis definitionibus acquiescas. Hanc autem iudicij, intellectusque; abnegationē vera cordis humilitas conquiret si nimirum alios magis sapientes, magis expertos, te verò insipientem & imperitum reputaueris.

10 Scito nihil esse tam magnum, tam vile, aut pretiosum, quod charitati & concordie debeat

debeat anteponi. Vnde ita res externas facias, & negotia tibi commissâ disponas, vt tamen fraternam charitatem non lædas; sed cum aliorum etiam omnium iactura illam conferues.

11
Illud etiã tibi persuade, nulla causa quãtũuis iusta videatur, irã aduersus fratrem esse admittendã. Ira enim ex qualibet causa cõcepta, oculos mētis excæcat, mensurã in verbis non seruat, & bonũ pacis & charitatis exstinguit.

12
Non longã vitam tibi promittas, sed reputate quam citissimè esse moriturũ, & assue-
scas iniurias & molestias fratrum ea animi tranquillitate tolerare, quam sine dubio retineres in vltima hora constitutus. Itaq; quæ dicuntur, aut gerũtur, respice, ac si ad te nullatenus pertinerēt: vnde neq; eorũ affectione neq; omissione turbaberis. Si nos hæc documenta diligenter custodierimus, & nos ipsos, & nostras voluntates vicerimus, facile diuinæ gratiæ augmentum promerebimur, qua ex his ad charitatem perfectam, siue ad vitæ spiritualis perfectionem perueniemus. Vir iustus hac eximia charitate ditatus, & vltra quam dici potest cohonestatus, & Deo deuotus, sibi verò ipsi rigidus censor existens, incipit in proximos beneficentiæ opera deriuare, & eos sicut seipsum diligere. Diligit proximos sicut seipsum, quia illos tenerrimo amore prosequitur,
&

& consilio, ope, & bonis (pro sua possibilitate) coadiuuat. Diligit sicut seipsum, qui imitatur Christum verissimum amatorem sic alios amans, sicut ab ipso dilectus est. Amat proximos verè, qui non amat eorum bona prout sibi vtilia, sed eos ipsos, prout sunt imagines Dei. Amat efficaciter, quia dilectionis affectum opere & veritate declarat. Amat spiritualiter: quia non animam propter corpus, sed corpus propter animam & tamquam animæ domicilium respicit. Amat gratuitò; quia ex suo amore ab aliis nullum beneficium sperat. Amat denique sublimiter: quia omnibus cælestia bona contemnat, & ad æternæ beatitudinis assequutionem iuuare festinat. Qui ita Deum & proximum diligit, & seipsum omnibus virtutum floribus cingit, & ab omni malo purum habitatumque custodit, & vitam suam hac ratione componit; vt Dei gratia copiosissima fultus retineat, hic vir perfectus & sanctus est. O beatū illum religiosum, & terque quaterque beatū, qui tam efficacia auxilia recepit, & sollicitè laborauit, & tam ardèter suam salutem operatus est. Quia finem cuius gratia periculum dereliquit consequutus, perfectus numerabitur, incōprehensibilibus bonis & diuinis illustrationibus in hac vita cumulat, & in futura, sedem inter magnos & nobiles curiæ cælestis accipiet.